

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A király Temesvárra jön

— Őfelsége meglátogatja és megnyitja a temesvári állatkiállítást. —

Temesvár, szeptember 18.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester tegnap délelőtt visszaérkezett Temesvárra és nyomban hozzálátott a hivatalos munkához. A főpolgármester, aki résztvett Kisenevben az ország polgármestereinek kongresszusán, majd Bukarestben előkészítette Ferdinand király Őfelsége temesvári látogatását, a Déli Hírlap munkatársának a következőket mondta: — A kisenevi kongresszus több olyan fontos kérdést tárgyalt, amely a romániai városok igazgatására igen fontos. Magam is résztvettem valamennyi tanácskozáson. A kongresszus beható eszmecsere után határozati javaslatot fogadott el, amelyet a miniszterium elé terjeszt és amely

sürgeti a városok autonómiáját.

Segíteni kell a városok finansiális helyzetén, mert csak úgy érhető el a jövőbeli fejlődés. A kongresszus további állásfoglalása az volt, hogy a városoknak adjon a kormány rendőrséget, mert a városi rendőrséggel jobban lehet ügyelni a rendre. E hónap huszonnyolcadikán a világ összes városainak polgármesterei Párisban kongresszusra ülnek össze és azon a romániai városok és képviselve lesznek. Tizenöt kiküldött vesz részt Romániából és ezek között lesz Temesvár képviselőjében Miklósi Kornél dr., a városi ügyek alapos ismerője és azonkívül jól bírja a francia nyelvet. A romániai polgármesterek kongresszusának öt alelnöke volt, ezek között szerepelt a temesvári polgármester is és most még a a crajovaival egészítették ki a számot.

— Kisenevből — folytatta Georgevici főpolgármester — egyenesen Bukarestbe utaztam és ott azt az örvendetes kiténtést kaptam Temesvár számára, hogy Ferdinand király Őfelsége és a

királyi család meglátogatja

a temesvári kiállítást. Anghelescu tábornok, az udvarnagyi hivatal marsallja, ugyanis értesített engem, hogy Őfelsége október hó negyedikén érkezik meg Temesvárra és egy napig időzik városunkban. A mi feladatunk az lesz most, hogy a fogadtatás és látogatás az alattvalói hódolat minél lelkesebb megnyilatkozásai közepette menjen végbe. Az ünnepségek előkészületeinek megbeszélése céljából Darvari divizionáriussal és Bejan prefektussal megállapítjuk majd a fogadtatás részleteit. A programot jóváhagyás végett elküldjük az udvarnagyi hivatalnak. A király Őfelsége látogatásának impozáns és maradandó emlékü eseménynek kell lenni.

Tegnap délután öt órakor folyt le az az értekezlet, amely a király Őfelsége október hó negyedik, vasárnapi, magas látogatásának, illetve a fogadta-

tásnak részleteit beszélte meg. A divízió épületében volt a tanácskozás és ennek eredményeként a

következő programtervezetet

állapították meg:

Délelőtt 9 órakor a józsefvárosi állomáson a királyi vonat megérkezése és Őfelsége ünnepélyes fogadása, hódoló üdvözlése az összes hatóságok és a város közönsége részéről.

Féltíz órakor az állatkiállítás helyére való felvonulás.

Háromnegyed tíz órakor a kiállítás helyén ünnepélyes Te Deum.

Tíz órakor a kiállítás megnyitása és annak megtekintése.

Déli tizenkét órakor Őfelsége a pre-

fekturán fogadja a küldötségek hódolatát.

Félkettőkor a Tiszti Kaszinóban diszebed.

Délután négy órakor sportünnepségek, dalok és táncok bemutatása.

Este az uralkodó elutazik Temesvárról.

A városi vezetőség ezt a programtervezetet még a mai napon az egyik tisztviselővel elküldötte Bukarestbe, ahol az udvarnagyi hivatalnak be fogják mutatni és az esetleges módosítások eszközzése után nyer a program végleges formát Temesvár külső habitusa ünnepi díszit a királylátogatás napján, de ünnepi érzés költözik a szivekbe is.

Még mindig nincs béke a józsefvárosi hitközségben

Uj egyháztanácsot választanak. — Az uj plébános október 1-én foglalja el állását. — Takács János józsefvárosi káplán marad

Temesvár, szeptember 18.

Emlékeztetés az a versengés, amely a tavasszal elhalt Lang Dávid kanonok árva maradt józsefvárosi római katolikus parókiáért folyt. Eredetileg hét jelölt volt, ezek száma később lepadt háromra. Komoly aspiránsok voltak a plébánosi állásra Takács János adminisztrátor, a plébánia ideiglenes vezetésével megbízott segédlelkész, Metzger Márton dr. karánsebesi és Petrovics Emil dr. nagyszentmiklósi plébánosok.

A választás azonban nem ment olyan simán, amint azt elvárni lehetett volna. A józsefvárosi katolikus hitközség

egyháztanácsa több ízben tartott próbászavazást, hogy a végleges jelöltben megállapodjék, azonban hosszú és meddő vitákon kívül egyebet nem végzett. Az egyháztanács tagjai között

az egyetértés nem volt meg,

ami végre odavezetett, hogy a legtöbben elkedvetlenedtek és lemondásra gondoltak. A nehéz problémát úgy próbálták megoldani, hogy a hitközség tagjait rendkívüli közgyűlésre hívták össze. A közgyűlést megtartották, de ez sem hozta meg a hitközségbe a kívánt békét. A közgyűlés végül is befejeződött anélkül, hogy bármely jelölt

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.50, Párisban 10.20.

Zürichi zárlat szeptember 17-én:

■ Berlin 123.30, Newyork 518.12, Páris 2441.45, Prága 15.35, Belgrád 92.250, Varsó 87.—, Amsterdam 208.30, London 2511.12, Milano 21.10, Budapest 72.60, Bukarest 2.50, Bécs 73.—.

Bukaresti zárlat szeptember 17-én:

Devizák: Páris 988, London 1016.—, Newyork 208.50, Milano 8.52, Zürich 40.40 Berlin 49.75, Bécs 29.50, Prága 6.20. Valuták: Napoleon 790, marka 48.50, Leva —, török font 115, angol font 985, francia frank 9.85, svájci frank 39.—, lira 8.50, drachma 3.10, dinár —, dollár 206, lengyel marka 35, osztrák silling 29, magyar korona 28.50, szokol 6.05.

Temesvári magánforgalom szeptember 18-án reggel:

Dollár 207, angol font 1008, francia frank 10.—, svájci frank 40.40, lira 860, szokol 6.21, dinár 3.72, magyar korona 345, osztrák silling 28.90.

Élelmiszerárak

Makszimális árak: Fehérliszt 18.50, félbarna liszt 14.50, barnaliszt 11, fehér kenyér 16 lei, félbarna kenyér 15 lei, barna kenyér 10, marhahús 35, sertéshús 49, zsir 64 lei.
Piaci árak: Tojás darabja 3.40, burgonya kilója 4, paradicsom 8, hagyma 4, szilva 4—6, szőlő 16—18, dió 20—30, őszibarack 5—16, csirke párja 80—120, pulyka darabja 150—160 L

Terménypiac

Buza 870—880, tengeri 500—510, új tengeri 330—340, árpa 500—510, sörárpa 650—660, rozs 600, zab 510—515, köles 530 lei métermázsánként ab feladó állomás.]

mellett is egyhanguan állást foglalt volna.

Miután az egyháztanács ebből arra következtetett, hogy a hitközség vele szemben bizalmatlan, Prochaszka Ede elnök az egész tanács nevében beadta lemondását. Pacha Agost apostoli kormányzó a lemondást elfogadta, ugyanakkor pedig döntött a józsefvárosi plébánia betöltése ügyében. A plébánosi állásra Metzger Márton dr. karánsebesi plébánost nevezte ki, amihez a város, mint kegyur, szintén hozzájárult.

Alkalmunk volt ma beszélni a józsefvárosi katolikusok egyik vezető emberével, akitől megkérdeztük, hogy ezek után visszatért-e már a hitközség nyugalma?

— Korántsem, — volt a válasz, — mert

az elégedetlenség nagy

még mindig. Az egyházközségnek nincsen tanácsa, amely az ügyeket vezesse és rendkívüli közgyűlésre lesz szükség, mely az új egyháztanácsot megválassza. Egyes érdekelték bizalmas magánértekezleteket tartottak már ebben az ügyben. Bizonyosra veszik, hogy a rendkívüli közgyűlés Prochaszka Edét újból megválasztja hitközségi elnöknek és hogy a volt tanács tagok legtöbbször is újból bekerül.

— Vannak olyanok, akik az új plébánossal is elégedetlenek. Magyar részről azt mondják, hogy túlzottan a németek partján van, viszont német oldalról azt kifogásolják, hogy erős magyar érzelmű. Remélhető, hogy Metzger dr. mindkét pártot meg fogja győzni arról, hogy a hitéletbe nem visz be politikát és hűveinek lelki ügyeit nemzetiségre való tekintet nélkül

egyforma szeretettel

fogja intézni. Biztosra veszik azt is, hogy az új egyháztanács összeállítása olyan lesz, hogy mindenképp meg fog nyugtatni és a felzaklatott kedélyek újból visszanyerik egyensúlyukat.

Metzger Márton dr. plébános különben a napokban Temesvárott járt és kijelentette, hogy állását október elsején óhajtja elfoglalni. Ehhez azonban szükséges, hogy a plébánosi lakás, amelyben jelenleg még a boldogult plébános két nővére lakik, megürüljön. Ugyancsak szükséges a rozoga plébániaépület előzetes tatarozása. Erre a célra a városi mérnökség eredetileg száznegyvenezer leit tartott szükségesnek, azonban a városi tanács ebben az évben mindössze negyvenötezer leit fordíthat erre a célra. Ebből elvégzik a szobák festését és a külső javítási munkálatokat.

Metzger Márton dr. beiktatása valószínűleg csendben, minden külső

ünnepségek mellőzésével

fog végbemenni, legalább is ez saját kívánsága. Takács Jánost az apostoli kormányzó az új plébános határozott kérésére továbbra is meghagyta a józsefvárosi plébánián mint első segédlelkész.

A Magyar Párt

statisztikába foglalja a választókat
Kolozsvár, szept. 18.

A Magyar Párt vezetősége a közle-
dő községi választásokkal kapcsol-
tatban elhatározta, hogy vidéki tago-
zatai útján az összes magyar választó-
törkről statisztikai kimutatást szerez be.
A kolozsvári központ a beérkező
statisztikai adatok feldolgozására külön
irodát szervezett, amelynek vezetését
Deák Gyula dr. főtitkár bízta. A
Magyar Párt vezetősége az összes
vidéki tagozatokat fethívta, hogy a
rendelkezésekre álló statisztikai ada-
tokat sürgősen juttassák el a párt köz-
pontjához, mivel a pártvezetőség nem
támaszkodhatik a kevésbé pontos
állami statisztikai kimutatásokra.

A szülők panasza

az elemi iskolai beiratások miatt

Temesvár, szeptember 18.

Az elemi iskolákban most fejezték
be a beiratásokat. Feltűnő, hogy az
egyes osztályokba az idén aránylag
kevesebb tanuló iratkozott be, mint
tavaly. Különösen csekély népességűek
az első osztályok, ami abban leli ma-
gyarázatát, hogy az új törvény értel-
mében csak a hetedik életévüket betöl-
tött tanulók voltak oda felvehetőek.

A szülők között sok a panasz abban
a tekintetben, hogy gyermekeiket csak
a városrészben irathatták be az
elemi iskolába, amely városrészben
laknak, bárha a gyermekek a múlt tan-
évben esetleg más városrészi iskolába
jártak. A tanfelügyelőségen, ahol erre
vonatkozólag érdeklődtünk, azt a fel-
világosítást kaptuk, hogy ez azért van,
nehogy egyes iskolák kevésbé látog-
tatottak legyenek és a tanulók évről-
évre válogassanak a tanítóknak.

Egy másik panasz, hogy a gyermek
csak olyan iskolába iratkozhatik be,
amilyenbe tavaly is járt. Így az a gyer-
mek, aki a múltban állami iskolás
volt, nem léphet át felekezeti iskolába.
Az állami iskolai hatóságok ragasz-
kodnak ahhoz is, hogy egy család ele-
mi iskolás tanulói egyforma jellegű
iskolába járjanak. Megtörtént, hogy
egy család négy gyermeke közül ta-
valy kettő állami, kettő pedig feleke-
zeti elemibe járt. Ez idén ezt a két
utóbbit is csak állami iskolába írták be.

A fennálló rendelet szerint minden
iskolaköteles gyermeket szeptember
10-ig be kellett iratni az iskolába,
azokat pedig, akik eddig az időpontig
nincsenek beírva, hivatalból beírják az
illetékes kerületi állami iskolába.
Sok szülő elmulasztotta a terminust s
ezek gyermekei — ha nem sikerül a
felekezeti tanhatóságok közbenjárása —
állami elemibe kötelesek járni, noha
a múlt esztendőben felekezeti iskola
növendékei voltak. Az állami iskolai
hatóságok ezt a kérdést sok megértés-
sel kezelik s remélhető, hogy sikerül
kielégítő megoldást találni.

A zsidó nemzeti szövetség és a községi választások

Temesvár, szeptember 17.

Az Erdélyi és Bánsági Zsidó Nem-
zeti Szövetség temesvári vezetősége
értekezletet tartott, melyen a községi
választások ügyével foglalkozott. Elha-
tározták, hogy tekintettel arra, hogy
a községi választásoknak mintegy tizen-
négy százaléka zsidó kisebbséghez
tartozik, igyekezni fognak a zsidó vá-
lasztókat megszervezni, hogy szám-
aranyuknak megfelelő képviselőt
jussanak. Nézetünk szerint helyesebb
volna, ha a zsidó választók anya-
nyelvük szerint a községi választások-
nál a magyar, illetve a német kisebbség-
hez csatlakoznának, ami nemcsak
nekik biztosítaná a képviseletet, hanem
a kisebbségek választási kilátásait is
eredményesebbé tenné. Annál inkább
megtehetik ezt, mert hiszen tudunk-
kal a Magyar Párt tervbevett jelöl-
listáján a zsidóvallású magyarok —
legalább Temesvárott — a tizennégy
százalékot erősen meghaladó számban
nyer képviseletet.

A kisebbségi iskolai ügyet

ujabb támadás érte az állami igazgatók részéről

Kolozsvár, szeptember 18.

Az élet-halál harcot folytató kisebbségi felekezeti iskolákat újabb, lét-
alapjukat súlyosan megtámadó vesze-
delem fenyegeti. A közoktatásügyi
törvény 19. szakasza ugyanis csak
abban az esetben engedélyezi meg a
kisebbségi tanulók felvételét a fele-
kezeti iskolákba, ha ugyanabban a
városban, vagy községben működő
állami iskola igazgatója ehhez hozzá-
járul. A most folyó beiratkozások alk-
almával ezt a beleegyezést az állami
iskolák igazgatói rendszerint megta-
adják.

Pakolcs község állami iskolájá-
nak igazgatója, arra való hivatkozás-
sal, hogy a gyermekek állami óvo-
dába jártak, tehát tanulmányaikat az
állami elemi iskolában kötelesek foly-
tatni, megtiltotta, hogy a kisebbségi
tanulókat a felekezeti iskolákba íras-
sák be. Hasonló hírek érkeztek egész
Háromszék megyéből. A református
egyházak a napokban megbízottat
küldenek Bukarestbe, hogy Anghe-
lescu közoktatásügyi miniszter-
nél interveniáljon a sérelmes ren-
delkezés visszavonása érdekében.

a járások száma

és elhelyezkedése is. Temesmegyének
tizenegy járása van és ez a szám meg-
marad, feltéve, hogy el nem hasitanak
nagyobb területet. Az ujaradi járás
esetleg meg fog szűnni és a megma-
radó hét községet a perjámosi és zsom-
bolyai járáshoz csatolják. Ujaradot
elveszítí Temesmegye, de ezzel szem-
ben új járási székhely alakul Zsombo-
lyán. Minderre a legközelebbi minisz-
tertanács adja meg a végleges választ.

Szabadon bocsátották

a két temesvári munkást

Temesvár, szeptember 18.

A Déli Hírlap tegnap részletesen
beszámolt a Temesvárott eszközölt
munkásletartóztatásokról és az ennek
nyomán megindult intervencióról,
amely az őrizetbe vett munkások
szabadlábra helyezését szorgalmazta.
A rendőrségen Craciun rendőr-
kommisziárius vezette a nyomozást
a két letartóztatott munkás ügyében.
A rendőrhatalóság Cseh András és
Kozma Jánost a tegnapi nap
folyamán átkísérte a helybeli divízió-
parancsnoksághoz. A két munkás
ügyének alapos megvizsgálása és az
akták áttanulmányozása után a di-
vizió nem látott további okot fenn-
forogni a munkások fogvatartására.
Darvari divízióparancsnok részéről
folytán erre Cseh és Kozma mun-
kákat még tegnap délután szabad-
lábra helyezték.

A plakátok tiltott terjesztése miatt
letartóztatott Bağa János, kolozsvári
szakszervezeti titkár ügyében
még nincsen döntés. Kihallgatását
folytatják.

Harcra készül

a szövethetzett ellenzék

Bukarest, szeptember 18.

Az ellenzék nagy előkészületeket
tesz, hogy a parlamenti ülészek kö-
zeli megnyitására való tekintettel ké-
szen álljon a harcra. Az ellenzékí ve-
zérek a napokban Bukarestbe érke-
nek és közös tanácskozásokat fognak
tartani arról a módról, hogy a parla-
mentben miképpen lépjenek fel. Az
egyesült ellenzék a dévai gyűlés ha-
tározataihoz képest fog cselekedni,
amikor minden eszközt megragad
majd arra, hogy a liberális kormányt
megbuktassa.

Maniu Gyula már szombaton
Bukarestbe érkezik és megteszi a
szükséges előkészületeket a szövethetzett
ellenzék tanácskozásaira.

A kisebbségi kérdés

megoldása és a hivatalos román
álláspont

Bukarest, szeptember 18.

Duca külügyminiszternek a Nép-
szövetség teljes ülésén tartott nagy
beszédét úgy a kormánypartí, mint az
ellenzékí fővárosi sajtó kedvezően
fogadja. Duca beszéde két főrészből
áll. Az egyik a kisebbségi kérdéssel
általánosságban foglalkozik, a másik
pedig a genfi jegyzőkönyvnek a
kisebbségi problémát érintő részével.
Hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy
az egyes államok érdeke megkívánja,
hogy kisebbségeikkel szemben meg-
értő politikát tanúsítsanak, amivel
szemben viszont a kisebbségek köte-
lessége hazájukkal szemben való
legteljesebb lojalitás. Nincs ki-
fogása a békeszerződésben lefek-
tetett kisebbségi záradék esetleges
megváltoztatása ellen, de ennek első
feltétele az, hogy a revízió valamennyi
államra egyformán vonatkozzék. Fel-
tétlenül híve a genfi jegyzőkönyvnek,
mert a döntőbírótság és leszerelés a
legerősebb biztosítékai a békének.
Kijelentette, hogy Románia bármikor
hajlandó összes szomszédállamaival
döntőbírótsági szerződéseket kötni.

A sajtó kommentárjai szerint a kül-
ügyminiszter beszédének nagy nem-
zetközi jelentősége van, amit az is
bizonyít, hogy javaslatát, amely a
kisebbségi egyezményeknek vala-
mennyi államra való kiterjesztésére
vonatkozik, egyhangulag elfogadták.

Németek a nemzeti pártban

— Propagandabizottság alakult a községi választásokra. —

Temesvár, szeptember 18.

A nemzeti párt Temes-torontáli tago-
zata tegnap élénk érdeklődés mellett
tartotta meg a havi választmányi ülés-
t, amelyen több mint 40 választmá-
nyi tag jelent meg. Bocu Széver el-
nök üdvözölte a megjelenteket, majd
átadta a szót a nemzeti eszmék vete-
rán harcosának, Ungurean Emanu-
el ügyvédnek. Ungurean közel más-
fél órással beszédben visszapillantást vet
az elmúlt hó kiemelkedőbb politikai
eseményeire, amelyek közül a gazda-
sági kamarai választások, újabb tanu-
bizonyosságát szolgáltatták a nemzeti
párt hatalmas erejének. A mi erők az
összetartásban van — mondotta Ungu-
rean — és ezt a sziklaszilárd összetar-
tást a Temes-torontáli román paraszt-
ság demonstráló módon kifejezésre is
juttatta, de elismeréssel kell adózni a
kisebbségi szavazóknak is, akik a nem-
zeti párt táborába szegődtek és

elősegítették a győzelmet.

Majd részletesen foglalkozik a me-
gyei és városi községi képviselőtestü-
leti választásokkal és a parasztság fel-
világosítására és a választások elők-
szítésére egy hét tagú propaganda-
bizottság megválasztását ajánlja. A

választmány egyhangulag magáévá tet-
te a javaslatot és a propaganda-bizott-
ságba a következő tagokat küldötte
be: Bocu Széver elnök, Baran
Koriolán dr. titkár, Bogdan Antal dr.,
Balta Koriolán dr., Cigareanu
Liviusz dr., Dobosan János dr. és
Pop Amos mint tagok.

A választmány a propagandabizott-
ságot a legszélesebb hatáskörrel ruházta
fel és köteleességévé tette a néppel
való érintkezés felvételét, a jelölések
megejtését, más pártokkal való tár-
gyalást, esetleges közös lista felállítá-
sát és a kisebbségekkel lehetőség szer-
int

paktumot kötni.

A propagandabizottság havonként kö-
teles a választmánynak végzett munká-
járól beszámolni.

Szóba került még a rendes évi tiszt-
újító-közgyűlés megtartása is, amelyet
a közelgő választásokra való tekintet-
tel jövő év tavaszára halasztottak el.

A napirend utolsó pontja a tagfel-
vétel volt, több új tagot iktattak a
párt tagjai közé és ezáltal először tör-
tént meg a nemzeti párt történetében,
hogy két német ember is beiratkozott
a pártba.

A Bánság új megyéi

— Hogyan alakulnak Temesmegye határai. —

Temesvár, szeptember 18.

Bratianu Jonel miniszterelnök, e
hó huszadika körül érkezik vissza kül-
földi útjáról Bukarestbe és akkor még
ebben a hónapban dönt a kormány a
közigazgatási reform végrehajtása tár-
gyában, valamint megtörténik ezzel
kapcsolatosan a megyék új beosztása.
Ez a kérdés igen közölről érinti a
Bánságot, mert a különböző érdekeso-
portok annyira reávetették magukat
az ország eme részére, hogy szétránci-
gálnak egész Temest, Krassót és Ara-
dot. Pedig az új megyebeosztásnak
olyannak kell majd lenni, amely fel-
tétlenül figyelemmel van a Bánság tör-
ténelmi, földrajzi, gazdasági és szo-
ciális egységére. Ha ezt az országészti
új megyehatárokkal

közigazgatásilag szétszaggatják,

annak csak káros következményei le-
hetnek úgy a lakosság, mint az állam
érdekei szempontjából.

Pincu Kornél, Temesmegye fő-
jegyzője, a múlt napokban Bukarest-
ben járt és a belügyminiszteriumban
átnyújtotta azt a terjedelmes memo-
randumot, amely Temes-Torontál me-
gye jelenlegi határainak épségben ha-
gyása mellett érvelt. A miniszterium
illetékes ügyosztályának vezérigazgató-
jával előszóban is közölte és kellő
sullyal argumentumokat vonultatott
fel annak igazolására, hogy a jelen-
legi keretek meghagyása szolgálja
legjobban a közigazgatás érdekeit.
Alapos érvelése

nem tévesztett hatást,

mert amikor távozott, a vezérigazgató
válaszából úgy vette ki, hogy a Bán-
ság megyebeosztása még nincsen vég-

leg eldöntve és a kormány előtt fekvő
különböző memorandumokból még
nem hámozták ki azt a tervet, amely
el fogja majd dönteni, hogy melyik
megyéből mit vesznek el és az új ré-
szeket hová csatolják.

Nincsen kizárva annak a lehetősége,
hogy a temesmegyei ujaradi járás ti-
zenhét községéből tizen Aradmegyéhez
csatolnak — igaz, hogy az aradiak ezt
is keveslik és bizonyára az egész járást
maguknak óhajtják — és ebben az
esetben Pincu főjegyző úgy kívánja
Temesmegyét kártalanítani, hogy a
szomszédos Krassószörényből kér meg-
felelő számú községet Temesmegyéhez
csatolni. Mert meg kell állapítani,
hogy a sok ankézés és deputáció-
járás dacára, még mindig nyílt kérdés
az is, hogy

Krassószörényt felosztják-e

és ha igen, hány részre. Amennyiben
a jelenlegi, amugyis nagy megye egy-
ben marad, úgy semmi akadályja nem
lenne annak, hogy több községet az
elvesztett ujaradi részért Temesme-
gyéhez lehetne csatolni. Az előzetes
tervek nemcsak az ujaradi járást
csontkítanak meg, hanem a lippai, ré-
kási, deitai és buziási járásokból is
szednének el községeket úgy, hogy
Temes-Torontál megye összesen negy-
venegy községet veszítene el. Ezek
egy része az ujonnan alakítandó Sze-
verinmegyéhez jutna Oravica székhely-
hellyel. Így áll ma a helyzet és a te-
mesi érdekek védelmezőinek még erő-
sen kell tenni a vasat, hogy a régi, egy-
séges bánsági megyét ilyen érzékeny
elszabdálás ne érje.

Az új megyebeosztással szervesen
összefügg

Hírek

A községi választásokat

még ebben az évben megejtik

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ókíráyságban 3 lei, Magyarországon 1500 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Naptár

— Szeptember 18. —

A megyei prefektus fogad naponta délelőtt 11-1 óráig.

A szubprefektus fogad szerdán és pénteken délelőtt 10-12 óráig.

A főpolgármester fogad kedden és pénteken délelőtt 11-1 óráig.

A belvárosi zsinagógában az újévi istentisztelet pénteken és szombaton este félhat órákor, szombaton és vasárnap a reggeli istentisztelet fényolc órákor kezdődik. Mindkét ünnepnapon délelőtt tíz órákor prédikáció.

Belvárosi mozi: A nyaktilló. Dráma 6 felvonásban. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Gyárvárosi mozi: Nanon. Dráma 8 felvonásban. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Mehalai mozi: Nincs előadás.

A kapuciner

árát újból emelték. Derék kávécsinálók a világ legpontosabb emberei, bámulatos a tréningjük, akármelyik súlyemelő elbujhat mellettük, nem jönnek ki a formából egy pillanatra sem, szívvel-lélekkel gyakorolják az emelést.

Maj nappal elérték a kapucinerár országos rekordját: 12 leibe kerül egy csésze kapuciner. Körülbelül egy évvel ezelőtt még 8 lei volt az ára. Aztán szép lassan kezdett emelkedni mint a Zeppelin napfényes időben, s lett 9-10-11, ma kerek 12 lei.

Mindenesetre nagy megnövekedéssel szolgál, hogy arányos fokozatokban emelkedik az ára, mert így pontosan ki tudjuk számítani, hogy mondjuk két év múlva mennyibe fog kerülni.

Nemsokára már ez lesz az iskolai feladat: ha egy kapuciner 1926-ban 15 leibe kerül, mennyi lesz az ára 1952. július elsején?

Bizony akkor már igazán sok lesz. Drágább lenn mint egy liba. Akkor már csak milliomosok fognak járni a kávéházba, s az lesz az igazi gavallér, ki hőlgyét elviszi egy kapucinerre.

Kávécsinálók már akkor nagyon öregnek lesznek és mosolyogva fognak mesélni unokáiknak a vidáman dörögő kályha mellett, azokról a fiatalos könnyelmű időről, mikor még oly bohók voltak, hogy tizenkét leiert mérték a feketét a vendégnek. Ja, de azok más idők voltak és így szólnak majd a szájatva hallgató csemetéknek:

Jegyezték meg magatoknak és ne feledjétek, hogy apáitok már akkor is 5 ponttal magasabban vésztgették a kapucinerust, mint Szebenben vagy akár a bukaresti Capsában, hol ugyanezen időkben 7 leiert ajándékozták a feketét a betévedő vándornak.

Caveant consules! mondja a kávécsinálók előtt nem ismeretlen klasszikus nyelv. Kávézának a konzulok mondják és ami annyit jelent, hogy szívesebben látnák a helybeli diplomácia tagjait asztaluknál mint a sok vékonypénzű léhűtőt.

August.

— A DÉLI HIRLAP HOLNAPI SZÁMA hat oldal terjedelemben jelenik meg. A rendes szövegrészen kívül hoz tárcát, keresztjelvényt, gyermekrovatot és sok egyéb apróságot. A hatoldal-as szám ára is csak két lei s minden újságodében, valamint a rikkanesoknál kapható.

Bukarest, szept. 18.

Tegnap este hat órákor minisztertanács vette kezdetét, amelyen Vaitoianu helyettes miniszterelnök elnökölt. Tekintettel arra, hogy Duca külügyminiszter nem érkezett haza Genfből a tárgyalásra tervbe vett kisebbségi kérdések nem kerültek megvitatásra.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter ismertette külföldi tárgyalásainak eredményét, amelyeket Franciaországgal és Angliával folytatott a romániai tartozások rendezése ügyében. Bejelentette, hogy Titulescu, volt pénzügyminiszter, legközelebb Amerikába utazik, ahol Romániának ottani adósságai tárgyában fog eljárni. A beszarabiai éhezők élelmezésének kérdését vették fel ezután. Chirculescu miniszter újabb kölesönt kért és a minisztertanács a régebbi kétszáz millió leit szavazott meg az inség leküzdésére.

— Amnesztia a király születésnapja alkalmából. Bukarestből jelentik: Ferdinand király Öfelsége hatvanadik születésnapja alkalmából október hó 25-én lesznek az ünnepségek. Az uralkodó ekkor általános amnesztiát ad következő büntetésekre: árulás és kémkedés, felebbvalók megsértése, lázadás és katonai szökések.

— A TRÓNÖRÖKÖS PRÁGÁBAN. Prágai távirat szerint Károly trónörökös Öfelsége tegnap délután Prágába érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták.

— Helena hercegnő külföldi utazása. Bukarestből jelentik: Helena hercegnő ma a Simplonnal Olaszországba utazott.

— Christea Miron patriárka beiktatása. Bukarestből jelentik: A vallásügyi miniszterium elhatározta, hogy Christea Miron patriárkát október 18-án fogják ünnepélyesen beiktatni.

— Petheő, volt postafőigazgató halála. Budapestről érkezett távirat szerint Petheő János, volt temesvári postafőigazgató meghalt. A régi Temesvár egyik legtiszteltebb férfia szállt vele sirba. Özvegye és gyermekei gyászolják. A Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

— MEGNYILIK A TEMESVÁRBAZIÁSI VASUTVONAL. Zombolyáról jelentik: Ma kezdődött az a román-jugoszláv vasúti konferencia, amely a Temesvár és Baziás közötti vasútvonal megnyitása ügyében fog határozatot hozni.

— BÉRMÁLÁS RESICÁN. Resicai tudósítónk jelenti, hogy a bányaváros lakossága nagy előkészületek tés Pacha Ágost apostoli kormányzó fogadtatására, aki e hó 27-én ékezik oda. A főpap tiszteletére a bérmálás után disztrakoma lesz.

• Érdekes válpör. Igaz, hogy elváltál a feleségedtől? — Igaz. — Miért? — A dolog úgy áll, hogy szeretem Fa Mihály telekházteri hentesmester felvágottait, melyek izletesek, finomak. Feleségem egyszer meglette azt, hogy nem Fától hozott felvágottat, emiatt összevesztünk és elváltunk. Most másodsor nősülök s menyasszonyom megígérte, hogy csak Fától fog vásárolni.

— A középiskolák felvételi vizsgája. Bukarestből jelentik: Pénteken délelőtt a közoktatásügyi miniszteriumban értekezlet lesz, amelyen megállapítják az állami és felekezeti középiskolák ötödik osztályába való felvételi vizsga rendjét.

* A Kereskedők Egyesülete felhívja a kereskedelmi és iparkamarai választók figyelmét arra, hogy választói igazolványaik f. hó 22-ig a kamara helyiségében d. e. 10-2-ig kiáltandók.

— AZ ÚJ NYUGDIJTÖRVÉNY. Bukarestből jelentik: Az új nyugdíjtörvény e hó huszonötödikén lép életbe. Az új törvény értelmében a vidéken nyugdíjbizottságok alakulnak, amelyek október hó elsején kezdik meg működésüket. Ezután minden nyugdíj iránti kérelem ezen bizottság elé kerül.

Az antiszemita zavargásokkal kapcsolatosan a minisztertanács elhatározta, hogy újabb instrukciókat küldenek a prefektusoknak olyan értelemben, hogy mindennemű antiszemita népgyűlést tiltsanak be.

A községi választásokra vonatkozólag megállapodtak abban, hogy még az idén megejtik a választásokat és utasításokat adnak a prefektusoknak, hogy a választói névjegyzékek kiegészítésére tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

A gabona kiviteli vámjának leszállítására vonatkozó kérdésben nem határozott a minisztertanács, hanem az ügyet áttették a legfőbb gazdasági tanácshoz, amely Constantinescu földművelésügyi miniszter hazaérkezése után fog ebben a kérdésben határozni.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter arra kérte minisztertársait, siettesék tárcájuk jövő évi költségvetési munkálatait, hogy azok mielőbb befejezhetőek legyenek.

— Hol lesz Szatmármegye székhelye. Nagykárolyból jelentik: Dragos Teofil dr. liberális párti képviselő hónapok óta erős agitációt folytat azért, hogy Szatmármegye székhelyét Nagybányára helyezték át. Szatmár városa monstre küldöttséget meneszt Halmiba, hogy a napokban külföldről visszatérő Bratianu miniszterelnök előtt tiltakozását fejezze ki Dragos Teofil akciója ellen. Kijelentik, hogy amennyiben Nagykárolyból tényleg elhelyezik a megye székhelyét, akkor azt inkább Szatmárra tegyék át.

* Intézei keiengye céljaira a Whitehouse-vásznak és szövetek a legalkalmasabbak.

— Bukik a francia kormány. A mai párisi lapok tele vannak kormányválsághirekkel. A nacionalista Eclair megjósolja Poinlevé bukását és bizonyosra veszi, hogy néhány napon belül Herriot váltja fel a miniszterelnökségben. Megerősíteni látszik ezt a hírt, hogy Herriot váratlanul Párisba érkezett.

Tötössy Dalma okl. énektanár, énektanítását megkezdte Puspök-ut 23 sz. a. jelentkezni lehet d. e. 11-1 és d. u. 3-6 óráig.

— A marokkói helyzet súlyos. Párisi jelentések szerint francia politikai köröknek az a véleménye, hogy a marokkói háború még évekig eltarthat. A francia csapatok csak nagyon nehezen tudnak a terepviszonyokkal megküzdeni. A helyzet súlyosságát jellemzi, hogy franciaország két marsallja vezeti a hadműveleteket, a döntő siker minden kilátása nélkül.

* Finom raglán- és felöltő-szövetek nagy választékban, alkalmi áron a Whitehouse-ban.

— A tatárbanari lázadási per. Bukarestből jelentik: Kisénevben folytatták a tatárbanari lázadási per tárgyalását. Tegnap a vádlottak kihallgatására került a sor. Valamennyien visszautasították azt a vádat, hogy akciójukhoz a szovjetkormány-nak bármilyen köze is lett volna. Veislov vádlott, aki a lázadást vezette, beismerő vallomást tett érzéletesen ismertette a felkelés történetét.

* A Lloyd Tavernában máttól kezdve új műsor.

— Nem degradálják a köztisztviselőket. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter újból kijelentette, hogy a közsézszerzői hivatalok teorganizálása alkalmával nem degradálják majd a köztisztviselőket és az eddigi rangfokozatok változatlanul megmaradnak. A háború után — mondotta a miniszter — egészen különös rangfokozatokat állapítottak meg, amelyeket a törvény nem ismer. Ezeket azonban nem fogják a rangsorozatból törölni, hanem a hivatalnokok megtartják azokat addig, amíg nem nyugdíjazzzák őket.

• Látszer, betegápolási cikkek KECSKEMÉTYNÉL, Temesvár

— JÓ NAPOT KIVÁNOK, el kell mondanom, hogy tegnap este a főtéren hogyan vártam a zöld villamosra. Tehát este volt és én vártam. Eltelt tíz perc, eltelt husz perc és nem jött. Végül félóra múlva a régi takarék mögül előbujik a sárga. Mindig ő az első. Keleleti magát, mint a vénlány, de már nyomában a vörös s alig néhány lépésnyire utána üget a zöld is. Mindig együtt járnak, egy lépést sem tesznek egyedül. Ja, ők még a régi jó erkölcsök szerint nevelkedtek. Este van és a Józsefvárosba vagy Gyárvárosba lakatlan mezőkön keresztül visz az út. Hogy félhet a sötétben egy ilyen egyedüljáró, szegény villamos gardé nélkül?! Azután a vasúti átjárónál ilyenkor strickelnek azok a csunya, fekete, facér mozdonyok megszökve az éj leple alatt vonatjaik elől. Mit lehetesen tudni? Maradjanak csak továbbra is együtt a villamosok és vigyázzanak szépen egymásra. Mert semmi sem veszendőbb, mint a jó hírnév...

— ESKÜVŐ. Schwartz György dr. orvos, a temesvári társaságnak fiatal szimpatikus tagja, tegnap Lugoson házasságot kötött Auspitz Liviával, Auspitz Vilmos lugosi gyárigazgató leányával.

• Pikáns műsor a Pátria-kabarében. A Pátria-kabarében ma este teljesen új pikáns műsor van, amelynek keretében a Meghalt a gólya című kacagató bohózat kerül színre. A főszerepeket Mezey Nelly, Réti Irén, Várdi Aladár, Beregi László, Szabadkai Miklós, Kerényi Irén, Kemény és Ligeti játsszák. Az összes tagok új szövegekkel lépnek fel. Előadás után bar-tabarin.

— Kolozsvárott letartóztattak nyolc munkást. Kolozsvárról jelentik: A szigurancahoz feljelentés érkezett, amely szerint az egyik kolozsvári nyomdában nagyobb mennyiségű kommunista röpiratot találtak. Megejtették a vizsgálatot, kiszállt egy bizottság, amely tényleg kétezer darab kommunista röpiratot talált, amelyben tiltakoznak a bukaresti letartóztatások ellen. A megejtett vizsgálat után nyolc munkást letartóztattak Kolozsvárott, köztük a bőriparosok, szabóiparosok és cipészek titkárait.

— Kommunista propaganda leplezése Budapesten. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Juhász Pál munkásvezért, akiről kiderült, hogy közvetlen összeköttetést tartott fenn Moszkvával és Magyarországon öt biztáék meg a proletárdiktatura előkészítésével. Lakásán rengeteg súlyosan kompromittáló iratot foglaltak le. Megállapították, hogy Juhász állandóan maszkírozta magát úgy, hogy párthívei sem ismerték fel. — Csicserin a biztonsgági paktumról akar tárgyalni. Csicserin orosz külügyi népbiztos szeptember 20-án Varsóba érkezik, ahol Skrzynszky lengyel külügyminiszterrel a biztonsgági paktumról akar tárgyalni Varsóból Berlinbe utazik, ahol hasonló megbeszélést szándékozik folytatni Stresemann német külügyminiszterrel.

— Letartóztatott lugosi anyyalesinálól. Lugosról jelentik, hogy ott letartóztatták Baics Anna csukiesi parasztasszonyt, aki hivatászerűen üzte az anyyalesinálás aljas mesterségét. Falujában jelentették fel, mire a csendőrség letartóztatta és beszállította a lugosi ügyészség fogházába.

— ALBÁNIÁBAN FORRADALOM TÖRT KI. Belgrádi lapjelentések szerint Albániában néhány nap óta az egyes törzsek között forrongás tört ki. A csatározások már három napja tartanak. Az összeütközéseknek eddig huszonöt halottja van.

— A szakszervezeti tanács az állam biztonsága elleni vétséggel van vádolva. Bukarestből jelentik: A tizenhat nap óta éhségstrájkot folytatott szakszervezeti tanács tizennyolc tagját szabadlábra helyezték. A vizsgálat és az eljárás azonban tovább folyik ellenük az állam biztonsága elleni vétség miatt. Ezzel kapcsolatosan Hotineanu főügyész előtt megjelent a munkásság küldöttsége és kérte a szakszervezeti tanács helyiségeinek a zárlat alól való feloldását. A katonai főügyész a belügyminisztertől kért utasítást.

— **AGYONLÖTTÉK HALÁSZÁS KÖZBEN.** Lugosról jelentik, hogy Stechno József harminc éves bányász holttestét átlótt mellette a Temesben találták. Kiderült, hogy Stechno a szakuli hidnál horgászott, amikor arra jött Loidl Győző erdőőr. Hogy mi történt a két ember között, azt a vizsgálat hivatott kideríteni, tény, hogy az erdőőr szolgálati fegyverével lelőtte a bányászt. Loidl letartóztatták és a lugosi ügyészség fogházába szállították.

„Amor“-krém.
„Amor“-uder három színben.
„Amor“-pomádé.
„Amor“-arcvíz szépi, üditi és konzerválja az arcot. Kapható **Sárga Gyula** gyógyszerárban Temesvár - Erzsébetváros, Telekház-tér 1 sz.

— **NIKOLAJEVICS NIKOLAJ NEM ASPIRAL AZ OROSZ TRÓNRA.** Brüsszélből jelentik: Nikolajevics Nikolaj, az orosz hadsereg volt fővezére, egy brüsszeli lap munkatársa előtt kijelentette, hogy nem pályázik az orosz trónra. Hangsúlyozza, hogy mint orosz polgár és mint katoná akar hazájába visszatérni, mihelyt annak ideje elérkezik. Egyelőre azonban — mondotta — ninesen remény, hogy Oroszországban a viszonyok megváltozzanak.

Oszi és téli idényre
finom londoni szövetek állandóan raktáron
Roncskevics József
és Jsa cégnél TELEFON 8-98
Timisoara-Belv. Mercy-u. 12

Hirdetmény.

A Gombó és Reisz timisoarai rövid-áruüzlet csődtömegválasztmánya a tömeghez tartozó áruk eladását rendelte el zárt ajánlatok útján.

A különböző rövidárak, mint: pántlikák, csipkék, gombok, fésűk és több más áru a leltár 1—566. számú tételei alatt foglaltatnak és becsértékük 699.978 lei 10 banival állapított meg.

A zárt és lebélyezett ajánlatok, valamint a becsérték 10%-a óvadékként készpénzben 1925 október hó 3-ig déli 12 óráig Victor Radulescu dr. ügyvéd csődtömeggondnok, Timisoara, Str. Coriolan Bredeceanu 4. sz. alatt teendők le.

A választmány 1925 évi október hó 3-án délután 4 órakor fog az ajánlatok felett határozni, fenntartván magának a jogot, elfogadni és elutasítani bármelyik ajánlatot, valamint az összes ajánlatok elutasítása esetén újabb eladást elrendelni.

A választmány nem vállal felelőséget sem az áru mennyiségeért, sem annak minőségeért.

A raktár megtekinthető a tömeggondnok közbenjöttével minden hétköznapon délután 4—6 óra között.

Az áru eladásával kapcsolatos adók és illetékek a vevőt terheli.

A vételár készpénzben azonnal fizetendő, mielőst a választmány valamelyik ajánlatot elfogadottnak jelentett ki.

Az ajánlattevő elveszti a 10% óvadékat, ha az ajánlat elfogadása után nem fizeti ki azonnal a vételárt, valamint felelős marad az újabb eladás esetén beállott árkülönbségért. A netán elérendő többlet a csődtömeget illeti.

Dr. Victor Radulescu, avocat
Timisoara, Str. Coriolan Bredeceanu 4,
curator.

Garage

a Belváros központjában azonnal kiadó.
VITAL R.-T., Városház-utca 8.

Uj családi ház eladó

Elsőrendű kivitelben épült, 5 szoba és szükséges mellékhelyiségekkel, vízvezeték, villanyvilágítás és parkettával, azonnal beköltözhető, esetleg autóbekéreléssel és garázzsal is. Bővebbet III., Templom-u. 10, a borbély-üzletben.

Helicon könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Veszek magas árban perzsaszőnyegeket, brilliáns ékszert, régiséget, butort és mindenféle értéktárgyat **Sternberg.**

Fabrica de Cleiu, Timisoara
Enyvgyár, Temesvár

Calea Buziaşului 18

Telefon
104

Telefon
104

Ha pénzt akar megtakarítani

szükségletét csak az ujonnan létesített

Rival

cégnél fedezze, ahol rövidáru-, női- és férfidivat-cikkeket, cipőket bámulatos olcsó áron kaphat.

Tisztelettel
Rival
Bul. Berthelot 2.

Üveg, porcellán, lámpák,
állandóan ujdonságok. Előnyö-
sen ismert szabott árak.

Baruch üvegudvar,
Timisoara.

Magyar
Általános Hitelbank
timisoári fiókja.

a
legjobb
arcápoló
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
drogériájában

Timisoara-Fabrica, Fő utca 33—35

Csak valódi
Herz szalámit
fogadjon el

HERZ ÁRMEN FIAI
román szalámigyár
TIMISOARA, IV.,
Str. Muresiana 2
TELEFON 13-16.

Gépirásban gyakorlott

iroda- kisasszonyt

keresek a zonnali belépésre.
Körner József, ügyvéd Mercy-
utca 2.

Angol kurzus

kezdőknek és haladóknak

Holló-utca 8.

Belügyminiszter által is engedélyezve.

Soha nem létezett hasonló alkalom!

Házhelyek

1—2 évi részletre. Építéshez ingyen téglaprést. A téglaszínen előállítható minden költség nélkül. Bővebbet a helyszínen, a gyárvárosi strandtól 3 perccnyire. a bódéirodában.

Házberével lefizethető és sajátja lesz.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Kis ponnyló, esetleg kis tábláskocsival eladó. Menkes és Wollberg, IV., Strada, Vacarescu (Bem-utca) 5.

Kiadó háromszobás, kétszobás lakások, raktár és üzlethelyiségek. Express, I., Hunyadi-utca 8.

Festék bőrgarnitúrát, bőrszékét, autoüléseket, bőrkabátokat bronz színekben cipőket és a világon minden létező bőrtárgyat. Heitler Mór, Temesvár, Gyár-, Uri-utca 4, Szittnernél.

Könnyen kereshet sok pénzt napi néhány órai munkával, ha a Déli Hírlap kiadóhivatalában jelentkeznek d. u. 5—6 között. Belváros, Szentgyörgy-tér 4.

A legszebb keresztretjvény a Déli Hírlap vasárnapi számában jelenik meg. A lap a délelőtti órákban két leírt mindenütt kapható.

Gyermekek öröme a Déli Hírlap vasárnap gyermekmelléklete.

La tüzifa

nem usztatott, 2 éves száraz
cser, tölgy, gyertyán, bükk
legolcsóbb napi áron házhoz szállít

Csasznek

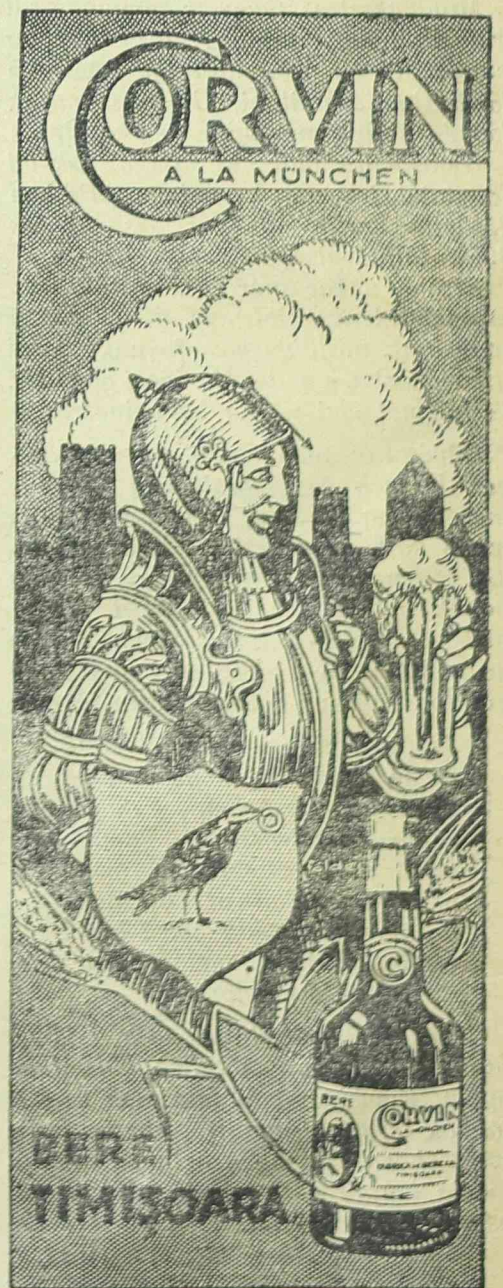
tüzifa- és szén nagykereskedés.
Telefon 41. Telefon 41

Kir. udvari szállító

TEMESVÁRI SÖRFÖZDE

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában, TIMISOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Felelős kiadó: Várnay Elemér. dr